

розробці підводного кар'єру гідромеханізованим способом із застосуванням земснаряду з подальшим відвантаженням сировини на баржі споживачів.

Література

1. Курганський С. В. Вплив розвитку водяного горіха на умови нагулу молоді риб Київського водосховища / С.В. Курганський, О.А. Бузевич // Рибогосподарська наука України. 2014. № 2. С. 5—13.
2. Про охорону навколишнього природного середовища. Закон України від 25 червня 1991 р. № 41. URL: www.rada.gov.ua
3. Про тваринний світ: Закон України від 13 грудня 2001 р. URL: www.rada.gov.ua
4. Про охорону земель: Закон України від 19 червня 2003 р. № 962-IV. URL: www.rada.gov.ua
5. Про державний контроль за використанням та охороною земель: Закон України від 19 червня 2003 р. № 965-IV. URL: www.rada.gov.ua

КОМПЛЕКСНЕ ПЛАНУВАННЯ ПРОСТОРОВОГО РОЗВИТКУ СПРОМОЖНИХ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД

Москаленко Л.В.

(науковий керівник к.т.н. доц. Литвиненко Т.П.)

Національний Університет «Полтавська політехніка імені
Юрія Кондратюка»

Просторове планування є одним із найважливіших видів діяльності у розвитку сучасного суспільства. Воно йде пліч-о-пліч із стратегічним плануванням громад та країн і за своєю суттю є спробою суспільства впливати на просторовий розподіл людей, їх діяльність та ресурси. Просторове

планування є діяльністю в публічному секторі та відбувається на місцевому, регіональному, національному та міжнародному рівнях. Ця діяльність зазвичай призводить до створення просторового плану, в якому галузеві політики мають бути узгоджені

Зараз просторове планування в Україні, як галузь, перебуває у перехідній фазі від централізованої політики та підходів у плануванні до сучасних інтегрованих та стратегічних підходів. Підхід централізованого планування в Україні застосовувався відповідно до вимог та політики економічної та державної моделі в Радянському Союзі, внаслідок чого, в основному, відбувався промисловий та міський розвиток більших населених пунктів. В той час, коли маленькі села занепадають через погане планування просторового розвитку або ж і зовсім його відсутності.

Документація з просторового планування покликана юридично закріплювати бачення майбутнього просторового розвитку / використання певної території на всіх рівнях, включно з міжнародним. Тут головним наміром є забезпечення сталості та впорядкованості соціального та економічного розвитку, а також прозорість, законність та однакові правила для всіх суб'єктів цієї діяльності. Саме тому ця документація повинна бути публічно доступною.

Така документація в основному містить відповідну інформацію про поточну просторову ситуацію (різні зони та ділянки, обмеження, інфраструктура та мережі, розподіл населення та господарської діяльності тощо), а також бачення та проектні рішення майбутнього просторового розвитку. Таким чином, документація є прекрасним джерелом для розуміння того, що відбувається на території, особливо якщо дані, що містяться там, є правдивими та адекватними щодо даного моменту в часі.

Національний рівень в просторовому плануванні в Україні представлений Генеральною Схемою Планування

Території України. Ця схема була затверджена разом із прийняттям спеціального Закону України "Про Генеральну Схему планування Території України" у 2002 році. Вона все ще є дійсною через відсутність термінів дії містобудівної документації в Україні, але її розрахунковий період підійшов до кінця, тож зараз, власне, час розробити нову, особливо з огляду на поточні зміни в геополітичній ситуації.

Об'єднані територіальні громади були в дещо складній ситуації до останніх подій в Україні. Нещодавнє прийняття перспективних планів (1470 ОТГ) та закону № 2280, який встановлює тип документації з просторового планування для території ОТГ (Комплексний план просторового розвитку території громади), визначає необхідну правову базу для ОТГ в цьому питанні. До того, не було на 100% зрозуміло, що ОТГ можуть та повинні робити. Деякі громади розпочали розробку схем просторового планування ОТГ як окремий документ (на основі відповідних ДБН), деякі – як схему планування території району / частини району. Внаслідок нестачі коштів, тривалих процесів та невизначеності лише невелика кількість ОТГ розробили та затвердили ці документи.

Завдяки зазначеним змінам в країні, ОТГ отримують багато можливостей з однієї сторони та викликів – з іншої. Ці можливості знаходяться в межах повноважень самостійно керувати своїми територіями на основі принципу повсюдності. Виклики, особливо для неміських ОТГ, полягають у тому, що вони отримують в середньому 10-20 населених пунктів без актуальних планів просторового розвитку, а також в необхідності розробки комплексного плану для всієї території ОТГ.

Комплексний план просторового розвитку території громади – одночасно містобудівна документація на місцевому рівні та документація із землеустрою, що визначає планувальну організацію, функціональне призначення території, основні принципи і напрями формування єдиної

системи громадського обслуговування населення, дорожньої мережі, інженерно-транспортної інфраструктури, інженерної підготовки і благоустрою, цивільного захисту території та населення від небезпечних природних і техногенних процесів, охорони земель та інших компонентів навколишнього природного середовища, формування екомережі, охорони і збереження культурної спадщини та традиційного характеру середовища населених пунктів, а також послідовність реалізації рішень, у тому числі етапність освоєння території.

- Комплексний план містить просторові дані, метадані та інші елементи, що складають його проєктні рішення, і розробляється у формі електронного документа.
- Строк дії комплексного плану не обмежується.
- Зміни до комплексного плану можуть вноситися за результатами містобудівного моніторингу, але не частіше одного разу на рік.
- Комплексний план підлягає експертизі містобудівної документації в порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України.
- Комплексний план підлягає стратегічній екологічній оцінці.
- Комплексний план розглядається і затверджується сільською, селищною, міською радою протягом трьох місяців з дня його подання

На мою думку, для того щоб об'єднана територіальна громада була сильною потрібно щонайменше наступні пункти:

- Ефективне управління земельними та іншими ресурсами в межах ОТГ на основі GIS технологій
- Розвиток спроможності ОТГ формувати проєкти розвитку для залучення інвестицій

- Врахування інтересів органів влади, місцевого самоврядування, бізнесу та недержавного сектору на основі співробітництва та партнерства

Україні знадобилося досить багато часу, щоб дійти до точки перелому у створенні нової системи просторового планування, що відповідала б сучасним потребам та викликам. Україна зараз знаходиться в цій точці і має хороші перспективи розвитку сфери просторового планування. Це, насамперед, стало можливим завдяки ряду важливих кроків, таких як реформа децентралізації повноважень, підготовка до територіальної реформи, вдосконалення законодавства (ДБН, закон № 2280, закон «Про національну інфраструктуру геопросторових даних» тощо), реформування інституцій, широкого залучення громадськості тощо. На національному рівні найважливішими є: підготовка висококваліфікованих спеціалістів, вдосконалення законодавства, завершення реформ, розподіл бюджетів, створення комплексного (містобудівного) кадастру просторового розвитку, розробка Генеральної Схеми Планування Території України тощо. У свою чергу, органи місцевого самоврядування повинні створити ефективну місцеву систему управління просторовим плануванням, провести інвентаризацію та систематизувати дані про свої території та активи, створити сталу систему моніторингу та забезпечити свою громаду прозорою та легітимною документацією з просторового планування.

Література

1.3У «Про національну інфраструктуру геопросторових даних»
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/554-20#Text>

2.ДБН Б.2.2-12:2019 «Планування та забудова територій». [Електронний ресурс]. – Режим доступу:

ВИКОРИСТАННЯ НАТУРАЛЬНОГО І ШТУЧНОГО КАМЕНЮ В АРХІТЕКТУРІ ТА ІНТЕР'ЄРІ

Мосолкова В.О.
(науковий керівник к.е.н., доц. Масленнікова В.В.)
Харківський національний аграрний університет
ім. В.В. Докучаєва

Особливістю сучасного будівництва є надзвичайно широкий спектр нових матеріалів, виробів і технологій, які внаслідок інтенсивного розвитку будівельної науки і техніки постійно змінюються [1].

Для зміцнення збудованих будинків і споруд, робота з природним каменем є актуальною.

Природний камінь - один з основних будівельних матеріалів, який використовувався протягом тисячоліть. Експлуатація природного каменю в будівництві минулих років істотно вплинуло на розвиток архітектурних форм. Значення каменю в різні епохи було різним: в одній - він використовувався як конструкційний і як оздоблювальний матеріал, в іншій - тільки як оздоблювальний. Вплив каменю на архітектурні форми було особливо сильним в ті періоди архітектури, коли він служив основним будівельним матеріалом, що обумовлює і конструкцію споруд. Натуральний камінь є найстарішим матеріалом, за допомогою якого споруджували прекрасні палаци, храми і міста, створювали унікальні скульптури і предмети декору [2-3].

Природні камені складають найважливішу частину мінерально-сировинної бази сучасної будівельної індустрії. Об'єкти, побудовані та облицьовані за допомогою